

יד א"מ פ"ו מהלכות
יבום הלכה ג סמג
עשן נא טו"ע אה"ע
סימן קעה סק"ו ו:

תוספות ישנים

לגור משום שמי אחיות
דעלמא ויחי דלעיל חוץ
ללא גורין היינו דוקא
לדענא אכל ל"ש דסג
לדעלמא כל כך זקא דאמר
דשמי אחיות לא מולדת ולא
מתייבמות ס"ד ל"גור
משום שמי אחיות דעלמא:

תוס' חד מקמאי

יבמה שאין אני קורא לה
בשעת נפילה יבמה יבוא
עליה הרי היא כאשת אח
שיש לה בנים אלא ס"ל
יש זיקה: הא דקתני
בבבתי איסור מצוה או
איסור קדושה חולצת ולא
מתייבמת פרכינן עלה
בכ"י דא נמי תנינן אסור
מצוה או איסור קדושה
חולצת ולא מתייבמת.
התם איסור מצוה לחודית.
ודכא איסור מצוה
ואחותה. ומאי דקתני זו
היא שאמר אחותה שהיא
יבמתה חולצת או
מתייבמת פירשין בבב'
לפוטרי איסור מצוה לזה
ואיסור מצוה לזה:

אבל הבא דייבא שני דמוכח. ואם תאמר הא נמי ידעין מההיא
דפ"ב כדאמרין לעיל (דף ב.) ויש לומר דהתם איכא ערוה
דקמוכח שאינה לא חולצת ולא מתייבמת אבל הכא שתיקן מתייבמות
ולכא הוכחה: **ישנעשו** צדיות זו זו ב'. היינו דוקא כשנפלו
לפני יבם אחד אבל כשנפלו לפני
שני יבמין מודה רבי שמעון דמתני'
לעיל רבי שמעון אומר יקיימו:
אחותה

מצוה במקום איסור ערוה ותתייבם קמ"ל ותתייבם כיון דמדאורייתא רביא
קמיה קא פגע באחות זקוקתו ס"ד משום מצוה עבוד רבנן קמ"ל: היתה
אחת מהן כו': הא תו ל"ל היינו הך מה לי אחד מה לי לתרי צריכא דאי
אשמועינן התם משום דאיכא שני דמוכח אבל הכא דליכא שני דקא מוכח
איכא לא ואי אשמועינן הכא אדרבה תרווייהו מוכחי אהדדי אבל איך לא
צריכא: זו היא שאמר רבי: זו היא למעוטי מאי למעוטי איסור מצוה לזה
ואיסור מצוה לזה הא תו ל"ל היינו הך מה לי אחד מה לי לתרי מה דתימא
כי לא אמרינן אוקי איסור מצוה במקום איסור ערוה היכא דאיכא למיגור
משום שני אבל היכא דליכא למיגור משום שני אימא להאי אוקימנא איסור
מצוה במקום איסור ערוה ולהאי [אוקימנא] איסור מצוה במקום איסור ערוה
ולייבמו קמ"ל אמר רב יהודה אמר רב וכן תני ר' חייא בכולן אני קורא
בהן האסורה לזה מותרת לזה ואחותה כשהיא יבמתה או חולצת או מתייבמת
ורב יהודה מתרגם מחמתו ואילך אבל שיתא בבי דרישא לא מ"מ כיון דבתו
באונסין הוא דמשכחת לה בנשואין לא משכחת לה בנשואין קמיירי באונסין
לא קא מיירי ואבי' מתרגם אף בתו (באה) מאונסתו כיון דאשכוחי משכחת
לה אי בעיא באונסין תיהוי אי בעיא בנשואין תהוי אבל אשת אחיו שלא
היה בעולמו לא כיון דאליבא דר"ש הוא דמשכחת לה אליבא דרבנן לא
משכחת לה בפלוגתא לא קמיירי ורב ספרא מתרגם אף אשת אחיו שלא
היה בעולמו ומשכחת לה בשיתא אחי ואליבא דר"ש וסימנך מת גולד וייבם
מת גולד וייבם ראובן ושמעון נשואין שתי אחיות לוי ויהודה נשואין שתי
נכריות מת ראובן גולד יששכר וייבם לוי מת שמעון גולד זבולון וייבם
יהודה מתו לוי ויהודה בלא בנים ונפלו להו קמי' יששכר ויבולן האסורה לזה
מותרת לזה והאסורה לזה מותרת לזה ואחותה שהיא יבמתה ל"ל ייבם
יהודה בלא ייבם יהודה נמי משכחת לה משום צרה הא תינת צרה צרה
דצרה מאי איכא למימר כגון דהדר ויבמיניה נמי גר ואשר: **מתני'** ושלשה
אחין שנים מהן נשואין שתי אחיות או אשה ובתה או אשה ובתה או
אשה ובת בנה הרי אלו חולצות ולא מתייבמות ור"ש פומר היתה אחת מהן
אסורה עליו איסור ערוה אסור בה ומותר באחותה איסור מצוה או איסור
קדושה חולצות ולא מתייבמות: **גמ'** תניא ר"ש פומר בשתיק מן החליצה
ומן הייבום שנאמר ואשה אל אחותה לא תקח לצרור יבשעה שנעשו צרות
זו לזו לא יחא לך ליקוחין אפי' באחת מהן: היתה אחת מהן כו': הא תו למה
לי היינו הך לר"ש איצטריך ס"ד הואיל ואמר ר"ש שתי אחיות לא חולצות
ולא מתייבמות לגזור משום ב' אחיות דעלמא קמשמע לן: איסור מצוה כו':
והא

איסור מצוה. אם היתה האחת אסורה על האחד איסור מצוה אינו
מותר באחותה הואיל והיא מדאורייתא רביא קמיה הואי איך אחות
זקוקתו הלכך צעו חלילה: **הסס**. כפרק כ"ד: **איסור מצוה לחוד**.
לא אשמועינן אלא יבמה שנפלה לפניו שהיא אסורה עליו איסור מצוה
חולצת: **והכא אשמועינן איסור מצוה**
ואחותה. שנפלו לו משני אחין דאחותה
לא מייבמת דלא חייבא דאין איסור
מצוה במקום ערוה ותתייבם אחותה
ולא תיהוי כאחות זקוקתו: **משום**
מצוה עבוד רבנן. שמתקיים מצוה
יבם ולא העמידו איסור זיקה שהיא
מדבריהם לאסור את אחותה היכא
דהיא עליו איסור מצוה קמ"ל: **הכא**
ליכא שני דמוכח. שהרי שתיקן
מתייבמות ואמי למישרי אחות זקוקה
בעלמא ואימא לא לייבמן קמ"ל:
תרווייהו מוכחי אהדדי. שזה לא יכול
לישא את האחות אלא זו וכן זו מוכחא
מילתא שזו אסורה על זה וזו על זה
לפיכך ליכא אחות זקוקתו: **היינו הך**.
דהא צהדיא קמי' לה לעיל איסור
מצוה ואיסור קדושה חולצת: **כי לא**
אמרין אוקי איסור מצוה במקום
ערוה. להתייבם אחיות היכא דאין
איסור מצוה אלא צהדיא על האחד
ולשני שתיקן זקוקת דאי שרית
לייבומי להאי שהאחת אסורה עליו
אמי שני נמי לייבומי וקא פגע באחות
זקוקתו: **כדלן אני קורא כהן**. ככל
חמש עשרה עריות דפ"ק"ו אפשר
להן להיות שמי אחיות נפלות לשני
אחין והאחת אסורה על זה משום
אחת מכל העריות הללו ומותרת
לזה והשניה אסורה על זה משום
אחת שם ערוה עליו ומותרת לזה
ומתוך כך נמצאו שמי אחיות מתייבמות
ולא פגעו באחות זקוקה. וכולן פירשתי
בפ"א דף ע"ו: **באונסין**. בבית
מאנוסותו כגון ראוין אנס אשה והוליד
בת ונשא בת ראוין ונשא שבעה נשים
יהודה אחי אביה וכו' הן אחיות מן האם
בת שמעון מותרת לראובן ונשא ראוין
מותרת לשמעון ונמצאו שמי אחיות
מתייבמות וכן בתו וכן כולן אע"ג
דכל חמשה צדי דרישא משתכחי
בנשואין הואיל ונפלו לא משתכחא
סיהו שמי אחיות מן האם שאי אפשר שגשג יבמתו שיש לה בת לא תני צהו האסורה לזה כו' הואיל וכולן איסור שם
בת הן: **דאליבא דרבי שמעון היא דמשכחת בה**. האסורה לזה דמפרש רב ספרא לקמיה: **כעלוגתא לא איירי**. רבי חייא: **האסורה לזה**.
אשת לוי האסורה לישישכר שבה ומלאת אסורה עליו מויקת ראובן שלא היה בעולמו ומותרת לזבולון כשר נתייבמה לזוי וייבם ולבסוף
נולד שרי ר"ש ואשת יהודה אסורה לזבולון משום שמעון שלא היה בעולמו וכשנולד כשר נתייבמה לזוי וייבם ולבסוף
שרי לישישכר ונתייבמה אחי משכחת לה מת ראובן נולד יששכר ייבם לוי מת שמעון נולד זבולון ומת לוי צלל בנים ונפלו אשת לוי ואשת שמעון
לפני יששכר וזבולון אשת לוי אסורה לישישכר מפני ראובן בעלה הראשון ומותרת לזבולון ואשת שמעון מותרת לישישכר שהרי בעולמו היה
ואסורה לזבולון: **ומשום דזה**. האי דנקט ייבם יהודה משום דזה דצעי אשכוחי נמי בזה האסורה לזה מותרת לזה אם בלא יששכר וזבולון
לייבם לגשי לוי ויהודה הראשונה אשת לוי אסורה לישישכר משום דזה אשת אחיו שלא היה בעולמו וכן אשת יהודה על זבולון וכגון שהיו הצרות
אחיות זו לזו ונכריות קרי להו אלא נשי ראובן ושמעון דאיכא נמי השתא בצרות האסורה לזה מותרת לזה ואחותה כשהיא יבמתה כו' ואי לא
ייבם יהודה לא מיתוקם מילתא דרבי חייא צריכא דזה דאסור נפלו שמי נשים משמעון שתיקן אשת אח שלל היה בעולמו הן: **זרה דזרה**
מאי איכא למימר. היכי קרית האסורה לזה מותרת לזה צריכא דזה צרות לזרות נמי תנן בפ"ק [ו:] **כגון דהדר יבמיניה**
גד ואשר. לגשי לוי ויהודה הראשונות ולהם נשים וייבם גד את אשת יהודה ואשר ייבם אשת לוי ומתו גד ואשר ונפלו לפני יששכר וזבולון
ואם בלא לייבם נשי גד ואשר הראשונות אשת גד צרת אשת יהודה שהיה צרת אשת שמעון שלא היה בעולמו אסורה לזבולון ומותרת לישישכר
וכן אשת אשר על יששכר ומותרת לזבולון: **כעשה שנעשו צרות זו לזו**. כגון (ה) השתא שנפלו לפניו ונעשו שמי אחיות צרות זו לזו בדיקה:
לגזור משום שמי אחיות דעלמא. אע"ג דהא נמי מרישא שמעינן התם הוא לדענן לא גורין דאי נמי אחי למישרי אחיות דעלמא ליכא
אלא איסור אחות זקוקה דרבנן אבל לר"ש דאמר איסור אחות זקוקה ערוה גמורה היא דהתם פטרה וקיימא עליה צריכא אשת אח
לגזור היכא דאחותה אסורה משום ערוה ולא זקוקה ליה ונימא לא לייבם לאחותה דלא לימי לייבומי אחות זקוקה דעלמא קמ"ל:
והאמר

(א) לעיל ב. (ו.) סנהדרין
נב. (ב) לעיל ט. (ג) לעיל
יט. (ד) לעיל כ. וישנן.
(ה) לעיל יט. קידושין כ.
(ו) לעיל יט. ויבם ר"ש זה
עוד לעיל יח: (ז) ודף כ.א.

תורה אור השלם

ו. ואשה אל אחותה לא
תקח לצרור לגלות
צרותה עליה בחייה:
ויקרא יח יח

הגהות הב"ח

(א) ר"ש ד"ה כעשה וכו'
כגון הכא שנפלו:

מוסף רש"י

איסור מצוה ואיסור
קדושה. ראה מוסף
רש"י לעיל כ. א.
שלשה אחין כו'.
ומתו ונפלו לפני השלישי.
הרי אלו חולצות
ולא מתייבמות. לפי
ששתיקן זקוקת לוי מקדושי
שני אחיו וייקא הוי
כקלם קדושין. ואי מייבם
הוא מניחו קנסיו אחיות
זקוקתו בחייה. וזקוקתו
הוא כשמה. אבל חלילה
בעל דלא אלים מיהוי
כאחות אשה מתה להפטר
כלל כלום ויעיר ח ובעריו
דעיר י"ש י.

(א) לקמן נא: עדות פ"ד
מ"ט: (ב) לקמן א"ה
(ג) לקמן טו: ודברים ע"ה.
(ד) י"ח לשם חזקתה.
(ה) לקמן ט"ז: (ו) לקמן
נר: קדושין ט"ז: (ז) ממחר
מבואר דה' לגמרי פ"ג.

הנהגות הב"ח

(א) ה"ב ד"ה אחות וכו'
דמנעט אחות אשה
יולדת וא"ת (ב) ד"ה ב"ש
י"ב משמע דב"ש
במאמר לחוד יוצאת
ד"ה (ג) ד"ה לא תמלא
וכי' מ"מ אמרין למיל
דפוטרי בבי אשת אחיו
שה' לא בעולמו ולקמן
גבי אחות אשה: (ד) ד"ה
אלא וכו' דהיינו דחייא
דחיה גמורה:

תוספות ישנים

והאמר ר"ש וכו' וכו'
אחתי ממזרית במתני'
חוליות וא"ת ודלמא משום
דאיסור מזה פקעה קל
זיקה: ונראה לר"ש דפריך
מאיסור מזה גופא למיל
חוליות דמזה נפקא ה"ל
לימר דלא חלה דלא איסור
מזה משו"ל ע"ה א"כ
פטורה היא גם מחללה
וא"ל לא משו"ל לה ע"ה
ש"י כן זיקה כמי
שתי אחות דעלמא דלמין
חוליות: והא דקא פריך
אחותה מאי איכא למימר
אין זה מזה נפקא דהא אי
איסור מזה ע"ה א"כ
מותר באחותה דלמין דלמין
זקוקה: אל מ"מ פריך
שפיר דכיון דלא מחזיקין
באחותה דלמין ולא
אח"כ אל משום גמור
משום איסור מזה בעלמא:
א"כ אחותה היא אחות
זקוקה: ודא גבי ערוה לא
מפיק: וי"ל דהיינו דאסור
בה וימנע דאחותה ואחתי
משום אחותה דלמין ואחתי
העולם דהי' דהי' דפטורה
היא פטורה מאחותה ה'ה
אחי דהא מותר בה: א"כ
לא היה לו להחריף אחותה
היא דלמין גמור וכו' איסור
ערוה גמור משום שתי
אחות שכן כנס ערוה
ומשני ערוה גמורה גמרי
אישו: שנים מהם נשואים
שתי אחות וכו' מופנה
הא דלא נקט הכא וכו'
גמרי נכרית כמו בשמעת
דבסמין: ונראה משום דעני
למימר ו' וכו' אשמועינן
ל' על אשתו ועל אשת
אחי לכן מוקים לה דבור
מופנה דהשתא הוי כלא

מוסף רש"י

אשמו עמו: דקדשה
מאמר וכו' נפלה אחותה
ולא רמיא קמיה דאחות
אשה היא ולא מתקשרת
קמייהא עליו משום אחות
זקוקה (לקמן ט"ז: חזקתה)
כמי (ויקרא טז: האין
הלו נאמרה וקדשו שם).

והאמר ר' שמעון שתי אחיות לא חוללות ולא מסייבמות: והכא אמאי
בעי חליצה הא כיון דמלאווייתא חויה ליבנוי זקוקה היא והו' לכו
כשאר ב' אחיות שנעשו כרות זו לזו ור"ש פוטרי אחות זקוקה
מחליצה: גזירה משום איסור מזה דעלמא: אי פטרת להו לגמרי מאן

דחיי סבר טעמא לאו משום אחות
זקוקה אלא משום דאיסור מזה הו'ה
כערוה ופטורה מחליצה ואחתי למיפטר
איסור מזה דעלמא דלאו אחיות
מחליצה: סינא איש: איסור מזה:
אחותה: אמאי חללה מיפטר משום
אחות זקוקה דהכא מלי אחות:
משום לפא דידה: משום מול דידה
דאיסור מזה: הא לא ימור לזון
הוא: והא גבי ערוה לא גזרינן.
דאם הייתה אחת מהן אסורה עליו
איסור ערוה אסור בה ומותר באחותה
הערוה חללה בלא חליצה ולא אמרינן
מחלון ערוה גזירה משום אחותה
שאין ערוה ודאיה לייבוס והא גמרי
לרבי שמעון ערוה היא משנעשו כרות
ואחתי מנכרת לה חליצה משום גמור
אחותה: דמגמר גמרי לה אינשי.
והכל יודעין שאין לרבי חליצה ואחותה
לאו אחות זקוקה היא ולא אחתי למשני
אחותה בלא חליצה אבל ערוה דנעשו
כרות דר"ש לא כ"ע גמרי הלכתא
דאיסור שמינן שוות ואי מפקת לה
בלא חליצה אחי נמי למיפק אחותה
שהיא איסור מזה בלא חליצה ונפקא

מינה חורבה לאיסור מזה בעלמא: וידעי
דלא רמיא קמיה ואחותה לאו אחות זקוקה היא ולא אחתי למיפטר
אחות זקוקה דעלמא: ב"תנ"ג אשמו עמו: דמאמר כענוסה דמא
וכי נפלה אחותה לא מתקשרת הן עליה משום אחות זקוקה: ופלוני
תלא: אף מן החליצה משום אחות אשה: גמ' הך דרבי יהושע.
בפרק ב"ש (ה) דקאמר נמי אי לו על אשתו אי לו על אשת אחיו
ופליגי עלה רבן גמליאל ורבי אלעזר: לא תימא מאמר לב"ש
קונה קנין גמור: ותהי ככאשתו ואי בעי לאפוקי תימא לה גמירא:
אלא מאמר לב"ש אין קונה אלא לדחות אמותה
שלא מתקשרת לה משום אחות זקוקה: יקיימו: אם קדמו וכנסו
גריס פירקין (טו): לכחחילה לא: מייבמו משום אחות זקוקה:
ואי

מזאת יבמין ור"ג שרי לבטל מזאת יבמין אע"ג דהכא כנוסה אכלו
חייס: א"י ברבי אביו: דלמך מלמדן הקטנה שמתמן ומותר בגדולה לייבס וא"ת ואמאי שרי
אשה כדאמרין לעיל ב"ק (דף יב.) גבי כרת בתו מלמדת בדשעת נפילה נראית ככרת בתו ובשעת נפילה נראית ככלתו וי"ל דלא דמי
דהאם שבעל מת אין דומה כ"כ עוקרת שיואל קמאי כי הכא שבעל קיים (א): ל"א חייב מאמר לב"ש קונה קנין גמור ב"י: אע"ג
דאין קונה קנין גמור מ"מ אמרי' לעיל (ט) ולקמן (דף ג.) גבי אחות אשה דפטורת כרתה לב"ש ע"י מאמר תימא מאי קאמר ר"ש לעיל
בפ"ב (דף יט.) אם מאמרו של שני מאמר אשת שני הוא בועל כי הוי נמי מאמר אשת שניה בועל דהא אפילו לב"ש דמאמר קונה אינו
אלא דדחות בצרה בלבד: פ' דקונטרס כרה דכולה שמעתינן אחותה שנופלת עמה וקשה לרב אשי דאמר דוחה ומשייר היא וזרתה בעיא
חליצה הא קתני במתני' תלא משום אחות אשה משמע דיוצאה בלא חליצה ועוד אי בעיא חליצה היאך מקיים את זו וי"ל דסבר רב אשי
דמתי מאמר להסיר הזיקה ודחי לזרה לענין שלא תאסור את זו משום אחותה וזקוקה ואחר שיבעול בעלת המאמר קאמר דתלא אחותה
משום אחות אשה וא"ת והיכי מיייתי לה סייעתא ממתניתין קיימתי אף לנפחלה לא אהי מהני מאמר לרב אשי לכל הפחות דדחי לזרה ופריא
בעלת מאמר לנפחלה וי"ל דהכי מיייתי דא' ס"ד בדמאמר דהיימרה (י) דוחה דחיה גמורה לפטור כרתה בלא חליצה א"כ מאמר דאיסור
דחי נמי לזרה לענין שלא תאסור את זו משום אחות זקוקה וזה יעשה מאמר וידעה כי' ופריך ואלא הא קתני בש"א אשתו עמו כי' משמע
דדוחה דחיה גמורה אלא יבמה דחויא לכולה כי' פ' דמאמר דהיימרה דחי דחיה גמורה יבמה דלא חויה לכולה דהיינו מאמר דאיסור לא
דחי למקנתה ולא דחי ההוא מאמר כלל כן כרץ לפרש לפי' הקונטרס אבל קשה דלזרה דככל דוכתי היינו שנופלת עמה מנזית אחד
ועוד שמגיה הספרים אלא יבמה דחויא לכולה כי' שלא היה כחצו בספרים אלא ועוד דלמה שיהא הלשון יבמה דחויא כי' ולא נקט לישנא

אחותה משום אחת דידה: דאי נפקא בלא חליצה משום דנעשו
כרות זו לזו אחי לאפוקי מהאי טעמא נמי היה לאיסור
מזה ואחתי למיפטר נמי איסור מזה דעלמא ופרכין והא גבי ערוה לא
גזרי שמתלן אלא יולדה בלא חליצה ולא חיישין שמה יסבורי דמנעט

(ה) אחותה יולדה ואחתי לאפוקי איך
בלא חליצה: ב"ש אומרי' אשתו
עמו ב"י: בגמ' גבי השתא ארוסה
דעלמא כי' עשה בה מאמר מיבעיא
פירש בקונטרס דמאמר יבמין מדברין
אפילו לב"ש שמהי דמלאווייתא יבמה
יבא עליה כמיז ואין נראה לרבי'ס
דא"כ אמאי תלא הלו משום אחות
אשה במאמר זה ומיורי וי"ל דתלא
משום אחות אשה היינו אחר שיבעול
בעלת המאמר אבל קשה דלעיל פ"ב
(דף יט.) וספ' דקאמר הא דקתני
מאמר לאפוקי מ"ש משמע לב"ש (ט)
יולדה שניה משום כרת אשת אחיו
שלא היה בעולמו וכן נמי קאמרין
לקמן בפירקין (דף ג.) גבי אחות אשה
אלמא מאמר קני דלאווייתא לב"ש
ויכולה סוגיא דגמרא מוכח הכי והא
דקאמר השתא ארוסה דעלמא כי'
עצד בה מאמר מיבעיא אע"ג דמאמר
נמי דמלאווייתא מ"מ קאמר מאמר
מיבעיא משום דהא דמאמר קני
דלאווייתא היינו משום דגמרינן
מקדושין דעלמא הלכך לא עדיף
מקדושין ודיו לבא מן הדין להיות

כדון: א"י לו ע"י אשתו ב"י: א"י דככל הוי דפ' חרש ולקמן ק"ב:
ק"ב: דמן מולדת את אשתו בנות ואת אשת אחיו בחליצה לא קתני
אף כי כי הכא משום דלאו לו משמע לשון זכר כלומר ראו לו להכשיר
שהפסד אשתו בלא פשיעתו והכא והא דאיימי בגמ' פלוגתא דר"א
ור' יהושע דקטנה וגדולה לא פשע להי' קתני אוי לו אבל תספסע
שהכנים עלמנו כפסק מרשות שלא היה לו לישא מרשות וכן ההיא
דהחלון (לקמן דף מה.) וספ' דשומרת יבס שקידש אחיו את אחותה כי'
להכי נמי קאמר בגמרא למעוטי דר' יהושע דשירי תספסע לשון אף כי לו כי
הכא ולא קאמר למעוטי כל הני: א"י ב"י: דאמר פתחין עד שמגדיל
ויבעול ותלא הלו משום אחות אשה אע"ג דקדושי קטנה דרבנן מ"מ
הקילו בה מבצעלת מאמר משום דכנוסה היא אכלו קודם זמן גדולה
והא דפריך מינה לעיל בריס פ"ב (דף יט.) אהא דר"מ אוסר לבטל
מעיקרא מ"מ פריך אהא דר"מ חייס לפיקא יו"ג אפילו לזרזי לא
חייס: א"י ברבי אביו: דלמך מלמדן הקטנה שמתמן ומותר בגדולה לייבס וא"ת ואמאי שרי
אשה כדאמרין לעיל ב"ק (דף יב.) גבי כרת בתו מלמדת בדשעת נפילה נראית ככרת בתו ובשעת נפילה נראית ככלתו וי"ל דלא דמי
דהאם שבעל מת אין דומה כ"כ עוקרת שיואל קמאי כי הכא שבעל קיים (א): ל"א חייב מאמר לב"ש קונה קנין גמור ב"י: אע"ג
דאין קונה קנין גמור מ"מ אמרי' לעיל (ט) ולקמן (דף ג.) גבי אחות אשה דפטורת כרתה לב"ש ע"י מאמר תימא מאי קאמר ר"ש לעיל
בפ"ב (דף יט.) אם מאמרו של שני מאמר אשת שני הוא בועל כי הוי נמי מאמר אשת שניה בועל דהא אפילו לב"ש דמאמר קונה אינו
אלא דדחות בצרה בלבד: פ' דקונטרס כרה דכולה שמעתינן אחותה שנופלת עמה וקשה לרב אשי דאמר דוחה ומשייר היא וזרתה בעיא
חליצה הא קתני במתני' תלא משום אחות אשה משמע דיוצאה בלא חליצה ועוד אי בעיא חליצה היאך מקיים את זו וי"ל דסבר רב אשי
דמתי מאמר להסיר הזיקה ודחי לזרה לענין שלא תאסור את זו משום אחותה וזקוקה ואחר שיבעול בעלת המאמר קאמר דתלא אחותה
משום אחות אשה וא"ת והיכי מיייתי לה סייעתא ממתניתין קיימתי אף לנפחלה לא אהי מהני מאמר לרב אשי לכל הפחות דדחי לזרה ופריא
בעלת מאמר לנפחלה וי"ל דהכי מיייתי דא' ס"ד בדמאמר דהיימרה (י) דוחה דחיה גמורה לפטור כרתה בלא חליצה א"כ מאמר דאיסור
דחי נמי לזרה לענין שלא תאסור את זו משום אחות זקוקה וזה יעשה מאמר וידעה כי' ופריך ואלא הא קתני בש"א אשתו עמו כי' משמע
דדוחה דחיה גמורה אלא יבמה דחויא לכולה כי' פ' דמאמר דהיימרה דחי דחיה גמורה יבמה דלא חויה לכולה דהיינו מאמר דאיסור לא
דחי למקנתה ולא דחי ההוא מאמר כלל כן כרץ לפרש לפי' הקונטרס אבל קשה דלזרה דככל דוכתי היינו שנופלת עמה מנזית אחד
ועוד שמגיה הספרים אלא יבמה דחויא לכולה כי' שלא היה כחצו בספרים אלא ועוד דלמה שיהא הלשון יבמה דחויא כי' ולא נקט לישנא

בו א"י מ"י פ"ו משפט
יבס הלכה ו' סמג
עשין נא טו"ש א"ש
סימן קטן ספ"י:

תוספות ישנים (המשך)
אשה כלל: אשתו עמו
משום דקאמר ב"ש מאמר
קונה יבמה דלאווייתא
הוא מקאמר והוא תלא
לן מדמתי ולקחה לו
לאשה ככא מה אשה
באמר אף יבמה בספר
ירל כ"ה דפי' בגמרא
עבד בה מאמר מיבעיא:
ופ"ה דמאמר אינו אלא
מדברין ולפי' שפיר י"ל
דחי דלאווייתא ודפרכינן
לקמן דהיי' קאמר השתא
איסורא בעלמא דהיי'
קדושין מפורשים נבדיל
בקה"א וכו' עבד בה מאמר
ללא דיעין אלא מקדושין
מיבעיא: (א) וי"ל דלא
דמי לעיל א"י שמהיא
גיבס לבד ולא כנעל ואינו
נראה בקשרי נשואי הכת
אלא הכא שמתלמא הקטנה
בבעול ודחיה אשה ונפקא
שמהיא בעלמא דמאמר
יודעין העולם שלא היו
נשואים שואין ולא הייתה
אחות אשה: (ב) והקשה
הרב רבינו משה ח"ד
לפי' הך פירושא הך כרה
י"ל בלאה אחת ויבמה
לא איימי במתני' כי' אם
לחזקה שפלה מחא אחר.
ועוד דפי' דדוחה כרתה
משום בית א' הוא בונה
קשה אטו מאמר כיון
מקרי' הא אמרינן בעשרה
יומין הכל נעויר במחור
גרמתי בקדש ולא בעל
דא"ל לוקח מאי טעמא
דק' ליקוין אסרה סויה
אלמא לא מקרי כיון אלא
כרתה חללה כרה בלבד
למחר לזרחה מאחי שוא
אחותה אל בעלת מאמר לא
בעיא חליצה אבל אידי לא
סוגיא בנז וי"ל לטעמיה
דהכי מפרש בירושלמי אמר
ר' אלעזר טן ערך גירס
לבעלת מאמר לא תסא
כרתה חללה לא הי'ל
בש"י ר' אלעזר מורה
כ"ש שחא שכל בעלת
מאמר כרתה היינו חליצה
אלמא לב"ש לא סגי לה
בנז: וא"ת כיון דלא אלס
הא בעלת מאמר לפטור
בנז הי' איתמא לפטור
כרתה מחליצה י"ל דלא גרע
מקדושין דעלמא דהכא נמי
כמיז ולקחה זו מאמר ואם
קדש אשה ואח"כ מת אחיו
נשוי אחותה פשיטא דלא
תלא המאמרם הכא נמי
הא בעלת מאמר ומ"מ
היה נוסף לא סגי לה בנז
אע"ג דאלס בעלת מאמר
קדושין דעלמא לענין שלא
תלא כרתה חללה
מ"מ אהא לא סגי לה
בנז דביא נגמרה בה
דכמי יבמה יבא עליה
זיקה דכדי מאמר לא
פקעה בנז לבד אי ללא
חליצה נבדיל:

מסורת הש"ס

(א) וזרעים עדי: (ב) לקמן
מב: ע"ש כתובות נג. פט:
ע"ש בבא מציעא יח. ע"ש
סנהדרין כח: (ג) ע"ש הירושל.
(ג) ולקמן נגה: (ד) זרעים
עדי: (ה) ע"ש פסח ע"ש
(ו) וזרעים עדי: (ז) ועל
ית. לקמן ל. נח:.
(ח) כתובות לג. מז: קדושין
ד. זרעים קי: (ט) שם מז:
גיטין פב: זרעים עג: עדי.
נדה מז: (י) (קדושין לה:).
(כ) ויקרא יא:

ת"ר שימרת יבם כין
ליבם א' כין לשנים ר"א
ואמרין פ"ר ר"א אומר לא
ולא לשנים ר"ע אומר
לא לאחד ולא לשנים
והלכתא כ"ר"א וקרייל ש
זיקה אפילו בתרי והינין
כ"ה לר"א ונימי נמי דיש
זיקה אפלו בתרי בשמלא
לא' מפרז אלא' לתרי
אמאי מפרז כ"א לבדו
ואוקימנא כנון שמעיה
ברין עם א' מהן ופסקי לה
מנורתינו משלו וכדברי
פנחס מנשיה דרבא
דאמר כל הנורתי עם
בעליה איני נורתי ואיני
לפרש אע"י רמב"ה

[illegible]

יעשה מאמר בזה ומדקה אחותה
ויכנס את אשתו: **דסיסורא דסי**.
מאמר שנעשה בהיכר דלי הוה צבי
לייבומי צענת מאמר הוה מזי לייבומי
כגון מתני' דעריין דלי כפלה אחותה:
דאסורא. כגון דנפלו שמי האחות
קודם מאמר: **הכי נמי**. לענין קייה:
ולרבה. אחותה שנעשית לה זרה
בזיקה חליצה נמי לא תיבעי (ו) דחלא
משום אחות אשה: **אלא דוחה**. אותה
מלאסור (ז) אשת כנסת המאמר
עליו: **ומסייר**. דבעיא חליצה אם צבת
לינשא עד שלא כנס היבם את בעלת
המלאסור. ולקמייה פריך ליה לא קמי
הלו מאמר משום אחות אשה דשעמע
אף מחליצה: **ואז** יעשה מאמר. וידעה
אלא לאו משום דלא דסי דסייה גמורה
וכל כמה דרמזא עליה לחליצה וזקיקמו
היא ואיסרת את זו עליו: **ה"ג אלא**
יבמה דחויא כו'. כלומר אלף לעולם
דוחה דסייה גמורה ודחויא לא תס

והנה עליו ויקח אירוסין. וישאין של
גד. אחד מהן את נדרה: **לאחר ולא נשנים**. שומרת יבם א'
מיתה ככנסה: **ואפילו בחד**. היכא דליכא אלס חד דרודאי עליה
רמיה ואפילו שניהם בחד אין הפרה דקלישא ויקח:
ה מביעי ליה: **ואמר רמי בר יב** אבא גרסינ: **בשופסות**. הוא
: **דלא סגי לה בגט**. העושה מאמר ביצמה וצא להוציאה בעיא
אלעזר ולרב נחמן מי ניתא. כלומר נהי נמי דקויה בשלמא אי
ניתא הא בשופסות ליכא למימר דיכר קמני יפכו מביעי ליה: **אלא**
אמינן אחר מאמר ולא רצה לכתום ולא לפטור: **ופסקו לה מונוה**
ל יבם דהשתא צעלה הוא ועל דעתו דהפרה על מנת שצלה:
מנ"ה

חייבת ליטמא לו למאן דלמך כסוטה
 ודף ג.א. לה יטמא חובב: **עבד** בה
 מאמר מביעא. וא"ת דמשמע דלא
 מאמר מאמר מאמר מאמר ובהחולץ
 ולקמן דף נט. ושם קאמר רבא גופיה
 ממאמר לא עושה ודאי ארוסה דלמות
 בנדרה ופסק שואה לחלק בנכסים
 דביאזלמא מהני ליורשה וי"ל דהכא גרס
 רבא רבו של אבי דמסיק עלה אמר
 ליה אבי ולקמן, גרס רבא שוא
 דאחא אבי: **אלא** לענין מסירה
 דחופה. וא"ת מתי משני דהשתא נמי
 בתקשי השתא ארוסה בעלמא צייל
 דמסירה לחופה עבד דה מאמר מייעיל
 וי"ל דעבד דה מאמר וכל עליה
 היבדחא עושה אותה כנכוסה:
אביה ובעלה ספירים נדריה.
 ואם אין לה אב או שאינה נכוסה אז
 לא מלי מיפר כדאמרין בנדרים (דף
 עה.א.) **בגונן** (א) שיערב בדין בור.
 גפיי מתקנה שפיר דעבד דה מאמר
 בדמוכח בנדרים ב' נערה המאורסה
 (שם ע.ד.) דלר' אליעזר כיון דעבד דה
 ממאמר ופסקין לה מונוות משלו נודרת
 על דעתו ולר' יהושע דוקא כד
 יבס אכל בתרי כיון דאי בני אחיה
 פסקיל לה עליה צביאה או בגיטא
 אינה נודרת על דעתו ולר' אפילו
 יבס אחד קאמר דלי יפר אפילו
 עבד דה מאמר משום דליין חייבים
 בעליה סקילה כנערה המאורסה ולא
 יתכן לפי זה מה שפי' בקונטרס דריש
 פ"ב (עליו ח' ד"ה וימא) דלמאן דלמך
 אין זיקא אפי' כד היינו ר"ע דמצי
 בספר דיש זיקא ואפי' הכי לא יפר
 משום דליין חייבין עליה סקילה:
 עשה

שפיר גשים וואס בא עליה לאחר מאמר בלא חופה לא קניה:
 יסר אזל שומרת לשני יבמין לא יסר לא זא ולא זה: אין זיקה.
 ומא אפי' אין זיקה: למרי אין זיקה. לזא רדיעין להי מנייה
 אזלא למרי אמאי. נהי נמי דיש זיקה אפי' למרי מיהו יפרו שני
 אחיה בחרוסה: לרחוס בלרה. בחסותה שפלה לפניו אחר מאמר
 ונע ולא אמרינן כדנוסה היא וסגי לה בגמי: אמר לך רב
 ישישואין עושה שפיר אלא לרצ נחמן דאמר לא עביד אלא אירוסין מ
 הכא במאי עסקין שעמדה בדין. לרדי [אפילו] בלא מאמר ולרצ
 כדתינא לקמן כהחולץ (דף מה): עמד דדין ברה מנייה

ו ב מו"י פ"ב מהל' אל
הלהב ג סמג הלזין
דלה עו"שע"ד י"ד סמג עג
סמ"ק ד וסמ"ק ע"ד סמ"ק
ד עו"שע"ד סמ"ק ד
סמ"ק ה
ו ב מו"י פ"ב מהל'
אזרח הלהב ג סמג
ע"ק מ"ד עו"שע"ד א"שע"ד
(וסמ"ק יז)
ו ב מו"י פ"ב מהל'
יא סמג ע"ד עו"שע"
א"שע"ד סמ"ק ה סמ"ק ו
ו ב מו"י פ"ב מהל'
גדרס פ"ה סמג
לזין דלה עו"שע"ד י"ד
סמ"ק דלה עו"שע"ד
ו ב מו"י פ"ב מהל' ט
עו"שע"ד י"ד ע"ד סמ"ק
ה

ו. כי ישובו אחים יחדו
ומת אחד מהם וכן אין
לו לא תהיה אשת המת
התוצה לאיש זר יבמה
בא עליה ולקחה לו
לאשה ויבמה:

[illegible][illegible]

המחבר (ולקמן) דע' ל"ג מחבר קובץ קצין נגור: **א**לא לענין מקרה לחופה. וא"ת וד"מ דהר"ק קושין ליתבין השם ארסות בעלמא בענין מקרה לחופה עד דה מ' מחבר זכיריה וי"ל דתריי' בנא עליה בעל כרחא אחר התחברא ובעילה דבעל כרחא קובא זכיריה. אכן קבעי א' התחברא דקדוש הבהא מרע ורע חיבהא לטוייהא חאבא בעלמא ונעויה מקרה לחופה: ב' היעדרה על דעת בעלה היא נידרה. וא"ת א"כ למה אכתבנה פרסות נדרים. וי"ל דהא דחאמרין כל העדרה על דעת בעלה היא נידרה היינו לכתב דהר"ק דרש: